

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21P/87/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616213814
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2016:6616213814.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Kristínou Glezgovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa S. T., F.. XX.XX.XXXX, T. I. I. G., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. A.L., M.. A. X, Z. J., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odborom sociálnych vecí a rodiny, dieťa matky H. T., F.. XX.XX.XXXX, T. A., S. O., Q. Č. R. Ú. A., Z. J. a otca neuvedeného za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Lučenec v konaní o zmenu zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti maloletého S. T. takto

rozhodol:

I. Súd z v e r u j e maloletého S. T., F.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti I.C. G., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. A., M.. A. X, ktorý je oprávnený a povinný maloletého zastupovať a spravovať všetky jeho bežné záležitosti v tom aj majetkové, poskytovať mu všestrannú výchovu a výživu, preberať za neho opakovane sociálne dávky, ako aj iné majetkové a nemajetkové plnenia a nakladať s nimi vždy v jeho prospech.

II. V podstatných veciach potrebuje súhlas matky.

III. Súd u r č u j e povinnosť matke maloletého dieťaťa H. T., F.. XX.XX.XXXX platiť výživné na maloleté dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

IV. Takto určené výživné je matka p o v i n n á zasielať Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec vždy mesačne vopred do 15. dňa toho ktorého mesiaca počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

V. Účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podal návrh na zmenu zverenia do náhradnej osobnej starostlivosti maloletého S. T., F.. XX.XX.XXXX, T. A., M.. A. Č.. X. Návrh odôvodnil tým, že maloletý bol rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 6P/108/2013-38 zo dňa 31.01.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.02.2014 zverený do náhradnej osobnej starostlivosti p. J. T., F.. XX.XX.XXXX, F. T. A.L., M.. A. X, P. C. XX.XX.XXXX zomrela. Od tej doby starostlivosť o maloletého zabezpečuje jej nevlastný syn I. G., F.. XX.XX.XXXX, ktorý je nezamestnaný a evidovaný na ÚPSVaR Lučenec. Maloletý S. zatiaľ nenavštevuje predškolské zariadenie. V spoločnej domácnosti s maloletým S. I. H.. G. žije aj jeho maloletý synovec G. G., F.. XX.XX.XXXX, ktorý je zverený p. G. do poručníctva. Po smrti p. T. J. H.. G. rozhodol, že starostlivosť o maloletého S. bude zabezpečovať. Maloletý vyrástol s ním v spoločnej domácnosti a majú vzájomne vytvorený veľmi blízky vzťah. Maloletý S. je tiež veľmi naviazaný na celú rodinu I. G. a nesúhlasia s tým, aby bol umiestnený v detskom domove. Otcovstvo u maloletého nebolo

určené a matka maloletého H.B. T. je toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu A.. Na základe uvedených skutočností ÚPSVaR Lučenec navrhuje, aby bol maloletý S. T., F., XX.XX.XXXX zverený do náhradnej osobnej starostlivosti p. I. G., ktorý bude maloletého zastupovať, spravovať všetky jeho bežné záležitosti v tom aj majetkové, poskytovať mu všestrannú výchovu a výživu, preberať za neho opakované sociálne dávky, ako aj iné majetkové a nemajetkové plnenia a nakladať s nimi vždy v jeho prospech a aby bola matke maloletého dieťaťa H. T. určená povinnosť prispievať na výživu maloletého v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa.

2. ÚPSVaR Lučenec na pojednávaní uviedol, že trvá na podanom návrhu. Matka maloletého dieťaťa nebýva na adrese trvalého bydliska, nie je známe, kde sa nachádza, otec určený nebol. Maloletý bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti p. J. T., ktorá zomrela. Záujem o túto funkciu má p. I. G., ktorý vykonáva funkciu poručníka synovcovi G. G.. Maloletý by tak nezmenil rodinné prostredie, pretože býva v tom istom dome, p. G. dobre pozná, majú vzájomne dobrý citový vzťah, čo je pre maloletého výhodnejšie ako byť v ústavnej starostlivosti. Prešetrili pomery u p. G. a konštatujú, že si vykonáva aj funkciu poručníka, a túto funkciu vykonáva dobre. Navrhujú žiadosti I. G. o zverení maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti menovaného vyhovieť.

3. I. G. na pojednávaní uviedol, že žiada návrhu vyhovieť. Maloletého dávno pozná. J. T., ktorá zomrela, bola jeho nevlastná matka, bývala v tom istom dome ako on, len v inom byte. Pani T. mala jeden byt, on má druhý byt a otec má ďalší byt. Všetci sú spolu, čiže maloletého dobre pozná a on pozná jeho. Od smrti p. T. sa o maloletého stará on a majú k sebe dobrý vzťah. Maloletý by takto nezmenil výchovné prostredie. Nie je zamestnaný. Vykonáva poručníctvo nad maloletým G. G., ktorý tiež býva sním a to po dobu 3 rokov.

4. Okresný prokurátor uviedol, že súhlasí s návrhom. O opateru maloletého S. T. sa biologickí rodičia nemôžu postarať, otec nie je určený, matka je vo výkone trestu. Pokiaľ maloletý má dobrý citový vzťah k budúceму náhradnému rodičovi I. G., nie sú tu prekážky, pre ktoré by p. I. G. nemohol vykonávať funkciu budúceho náhradného rodiča, preto s návrhom súhlasí.

5. Podľa § 45 Zákona o rodine, odsek 1 ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

6. Podľa odseku 2 cit. ustanovenia pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

7. Podľa odseku 3 cit. ustanovenia v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

8. Podľa odseku 4 cit. ustanovenia osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu

maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

9. Podľa odseku § 45 odsek 5 Zákona o rodine na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

10. Podľa odseku 6 cit. ustanovenia rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

11. Podľa odseku 7 cit. ustanovenia vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

12. Podľa odseku 8 cit. ustanovenia súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, úradu práce, sociálnych vecí a rodiny; po dovŕšení plnoletosti dieťaťa sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Ak je osobou, ktorej je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa podľa § 45 ods. 2 druhej vety, súd rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

13. Podľa odseku 9 cit. ustanovenia súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

14. Podľa § 47 odsek 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká

- a) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa,
- b) smrťou maloletého dieťaťa,
- c) smrťou osoby, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- d) právoplatným rozhodnutím súdu o zániku dôvodu, pre ktorý bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti,
- f) rozvodom manželov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti podľa § 46.

15. Podľa odseku 2 cit. ustanovenia § 47 súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

16. Podľa odseku 5 cit. ustanovenia zanikne náhradná osobná starostlivosť z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. c) alebo e) a rodičia naďalej nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, súd rozhodne o ďalšej náhradnej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa.

17. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

18. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

- a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,
- b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,
- c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo
- d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

19. Súd prevedeným dokazovaním zistil, že maloletý S. T. bol zverený rozsudkom Okresného súdu Lučenec č. k. 6P/108/2013-38 zo dňa 31.01.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 27.02.2014, do náhradnej osobnej starostlivosti p. J. T., F. XX.XX.XXXX, F. T. A., M.. A. X, P. C. XX.XX.XXXX zomrela. Preto § 47 odsek 1 písm. c) Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť smrťou náhradného rodiča zanikla. Momentálne starostlivosť o maloletého zabezpečuje nevlastný syn zosnulej náhradnej matky I.C. G., F. XX.XX.XXXX, ktorý sa po smrti p. T. rozhodol prevziať starostlivosť o maloletého S.. Maloletý vyrástol s ním v spoločnej domácnosti, majú spolu vytvorený veľmi blízky vzťah. Celá rodina I. G. je na neho zvyknutá a vzťahy sú dobré. Maloletý S. je tiež veľmi na nich naviazaný. Nesúhlasia s tým, aby bol umiestnený v detskom domove. Otcovstvo u maloletého nebolo určené a matka maloletého H. T. je toho času vo Ú. A..

20. Z vyššie uvedených dôvodov, kedy sú dané všetky zákonné predpoklady na to, aby bol maloletý zverený do náhradnej osobnej starostlivosti p. I. G. súd dospel k záveru, že maloletého zverí do jeho náhradnej osobnej starostlivosti. Súd pritom vychádzal aj zo zákonného ustanovenia, v zmysle ktorého má náhradná osobná starostlivosť prednosť pred ústavnou starostlivosťou a pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti (§ 54 ods. 1 Zákona o rodine). Osoba vykonávajúca náhradnú osobnú starostlivosť je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 citovaného zákona obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 citovaného zákona každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

24. Podľa § 62 ods. 4 citovaného zákona pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

25. Súd tiež rozhodol o výživnom tak, že matka je povinná prispievať na výživu maloletého vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, a to od právoplatnosti tohto rozsudku. K tomuto rozhodnutiu súd dospel na tom základe, že matka maloletého je v súčasnej dobe vo výkone trestu odňatia slobody v Levoči, preto neprichádza do úvahy vyššie výživné ako výživné v minimálnom rozsahu.

26. O náhrade trov konania súd nerozhodol, nakoľko v zmysle § 57 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh, pričom návrh v tomto smere podaný nebol a trovy konania štátu nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Lučenec, Dr. Herza 14, 984 37 Lučenec.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.